
Mgr. Lenka Martinec Nováková, Ph.D.

FOTO: Dagmar Plotěná

Lenka Martinec Nováková (*1984) je odbornou asistentkou na Katedře psychologie a věd o životě Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy (od r. 2013) a výzkumnou pracovnící na Národním ústavu duševního zdraví (od 2015). Věnuje se převážně výzkumu chemických smyslů (čichu, chuti a trigeminového dráždění), konkrétně zejména studiím ontogeneze smyslového vnímání, percepčního učení, smyslové integrace a faktorů přispívajících k inter- i intra-individuální variabilitě v chemoreceptci, a to jak ve zdraví, tak v nemoci. Využívá při tom psychofyzických měření a psychofyziologických metod. Na FHS je členkou Komise pro etiku ve výzkumu a Ediční komise. Je senátorkou AS UK za FHS UK.

Identifikátory

- **ResearcherID:** F-6474-2015
- **ORCID:** 0000-0002-5695-2903
- **ScopusID:** 55115468400

Kontakt a konzultační hodiny

- lenka.novakova(at)fhs.cuni.cz
- ZS 2023/24: den a čas budou upřesněny, místnost č. 2.14. **Svou návštěvu a její důvod prosím oznamte e-mailem alespoň 2 dny předem.**

Odborné zájmy

- chemické smysly (čich, chuť, chemesthesis)
- multimodální integrace
- ontogeneze kognice
- percepční učení
- spánek a snění
- animální modely ve výzkumu percepce a kognice

Předměty vyučované ve studijním programu

- Akademické psaní a prezentační dovednosti (YMPD001)
- Animální modely ve výzkumu kognice (YMPV009)
- Neverbální komunikace (YMPC007)
- Obecná psychologie (YMPP002)
- Ontogeneze a fylogeneze kognice (YMPV006)
- Statistika v psychologickém výzkumu I. (YMPP004)
- Statistika v psychologickém výzkumu II. (YMPP009)
- Vývojová psychologie – teorie a metody výzkumu (YMPP005)

Další aktuálně vyučované kurzy

- Evoluční psychologie (YBSB035)
- Psychofyziologie a neuropsychologie (YBSB038)

- Psychofyziologie a neuropsychologie (YMFA37)

Zaměstnání - současné

- 2013 - doposud: odborná asistentka, Katedra psychologie a věd o životě, FHS UK
- 2015 - doposud: výzkumná pracovnice, NUDZ

Vzdělání a pracovní zkušenosti - minulé

- 2020 - 2023: výzkumná pracovnice, FHS UK
- 2019 - 2021: interní evaluátorka, Národní ústav duševního zdraví (NUDZ)
- 2014 - 2016: výzkumná pracovnice, PřF UK
- 2010 - 2012: výzkumná pracovnice, FHS UK
- 2009 - 2013: Ph.D. (Antropologie), FHS UK
- 2009: terénní antropoložka/bioarcheoložka, Archaia Olomouc, o.p.s.
- 2006 - 2008: Mgr. (Antropologie), Fakulta filozofická, Západočeská univerzita (FF ZČU)
- 2003 - 2006: Bc. (Humanitní studia), FF ZČU

Nejvýznamnější grantové projekty

- od 1/2022 - **Olfaktorická percepce a reaktivita u jedinců s úzkostnými a nutkavými rysy chování** (GA22-31662S), Grantová agentura České republiky - hlavní řešitelka
- 1/2020 - 6/2023 - **Faktory ovlivňující vývoj chemorecepce v dětství a dospívání v semilongitudinální perspektivě** (GA20-09616S), Grantová agentura České republiky - hlavní řešitelka
- 1/2017 - 12/2019 - **Vliv čichové stimulace na afektivní ladění snů a afektivní vyladění po probuzení** (GA17-14534S), Grantová agentura České republiky - hlavní řešitelka
- od 2018 - Univerzitní výzkumné centrum **Příroda a kultura: Historické, kulturní a biologické koncepce lidské přirozenosti** (UNCE 204056) - členka týmu
- 3/2016 - 12/2017 - **Autonomní a behaviorální odpověď novorozenců na čichové podněty s různou mírou stimulace trojklaného nervu** (GAUK 156416), Grantová agentura Univerzity Karlovy - vedoucí
- 2015 - 2019 - Specifický vysokoškolský výzkum **Adaptivní mechanismy lidské psychiky** (SVV 260239, 260348, 260469), FHS UK - hlavní řešitelka
- 1/2014 - 12/2016 - **Role trigeminální percepce ve formování čichových preferencí** (GA14-02290S), Grantová agentura České republiky - odborná spolupracovnice
- 10/2013 - 12/2017 - Univerzitní výzkumné centrum **Příroda & kultura - interakce kulturní a biologické evoluce v meziborové perspektivě** (UNCE 204004) - členka týmu
- 1/2010 - 12/2012 - **Faktory ovlivňující vznik pohlavních rozdílů v čichu u dětí** (GAUK 6010), Grantová agentura Univerzity Karlovy - hlavní řešitelka
- 2011 - **Vývoj čichu u dětí a změny čichových schopností a preferencí vůní s nástupem puberty** (GAUK 57010), Grantová agentura Univerzity Karlovy - spoluřešitelka
- 1/2010 - 12/2012 - **Vývoj čichu u dětí a změny čichových schopností a preferencí vůní s nástupem puberty** (P407/10/1303), Grantová agentura České republiky - odborná spolupracovnice

Vybrané publikace - články s IF

- **Martinec Nováková, L.** & Marková, M. (in press) Six-week engagement in after-school activities involving chemosensory education does not affect olfactory abilities and personal significance of olfaction in 9-11-year-olds: Preliminary evidence. *Physiology & Behavior*.
- Bártová, K., Hůla, M., Krejčová, L., Vaníček, O., Potyszová, K., **Martinec Nováková, L.** (in press) The relationship between gender nonconformity and sexual arousal elicited by visual stimuli: an experimental study. *Československá psychologie*.
- Daňková Kučerová, J., Klapilová, K., Rákosová Kagánková, A., Otevřel, P., Štelcl, J., Bagocsi, T., Kudela, M., **Martinec Nováková, L.** (2024) Kvalita života a psychosexuální fungování u neplodných žen a mužů v závislosti na jejich konkrétní diagnóze. *Česká gynekologie* 89(4): 282-292. doi: 10.48095/cccg2024282
- **Martinec Nováková, L.**, Georgi, H., Vlčková, K., Kopeček, M., Babuská, A., Havlíček, J. (2024) Small effects of olfactory identification and discrimination on global cognitive and executive performance over a 1-year period in aging people without a history of age-related cognitive impairment. *Physiology & Behavior* 282: 114579. doi: 10.1016/j.physbeh.2024.114579.
- **Martinec Nováková, L.**, Plotěná, D., Havlíček, J. (2024) Children's odor pleasantness ratings may not differ with respect to pubertal status: Preliminary results from a sample of 11-14-year-old children. *Physiology & Behavior* 281: 114572. doi: <https://doi.org/10.1016/j.physbeh.2024.114572>.
- **Martinec Nováková, L.**, Miletínová, E., Kliková, M., Bušková, J. (2024) Nocturnal exposure to a preferred ambient scent does not affect dream emotionality or post-sleep core affect valence in young adults. *Scientific Reports* 14: 10369. doi: 10.1038/s41598-024-60226-z
- Zakreski, E., Androvičová, R., Bártová, K. et al. (2024) Childhood adversity and offense-supportive cognitions among Czech adults with a sexual interest in violence or children. *Archives of Sexual Behavior* 53: 2159–2172. doi: 10.1007/s10508-024-02837-1

- **Martinec Nováková, L.,** Krejčová, L., Potyszová, K., Klapilová, K. (2023) Held back by limited experience, training, and therapeutic confidence: Self-perceptions of Czech mental health professionals about addressing paraphilic-related concerns. *Sexual and Relationship Therapy* 1-27. doi: 10.1080/14681994.2023.2232318
- **Martinec Nováková, L.,** Kliková, M., Miletinová, E., Bušková, J. (2021) Olfaction-related factors affecting chemosensory dream content in a sleep laboratory. *Brain Sciences* 11(9): 1225. doi: 10.3390/brainsci11091225
- **Martinec Nováková, L.,** Miletinová, E., Kliková, M., Bušková, J. (2020) Effects of all-night exposure to ambient odour on dreams and affective state upon waking. *Physiology & Behavior* 230: 113265. doi: 10.1016/j.physbeh.2020.113265
- Štěrbová, Z., Bártová, K., **Martinec Nováková, L.,** Varella M. A. C., Havlíček, J. Varella Valentova, J. (2020) Relationship quality is influenced by actor and partner effects but not by similarity and discrepancy effects: A study of Brazilian and Czech populations. *Personality and Individual Differences* 168: 110250. doi: 10.1016/j.paid.2020.110250
- **Martinec Nováková, L.** & Havlíček, J. (2019) Development of odour awareness in pre-schoolers: a longitudinal study. *Physiology & Behavior* 204: 224-233. doi: 10.1016/j.physbeh.2019.02.035
- **Martinec Nováková, L.** & Havlíček, J. (2019) Time, age, gender, and test practice effects on children's olfactory performance: a two-year longitudinal study. *Chemosensory Perception* 13: 19-36. doi: 10.1007/s12078-019-09260-0
- **Martinec Nováková, L.,** Fialová, J. & Havlíček, J. (2018) Development of children's olfactory abilities and odor awareness is not predicted by temperament: a longitudinal study. *Chemosensory Perception* 11(2): 59-71. doi: 10.1007/s12078-017-9240-8
- **Martinec Nováková, L.,** Fialová, J. & Havlíček, J. (2018) Effects of diversity in olfactory environment on children's sense of smell. *Scientific Reports* 8: 2937. doi: 10.1038/s41598-018-20236-0
- Schriever, V. A. et al. (2018) Development of an international odor identification test for children – the “U-Sniff” test. *Journal of Pediatrics* 198: 265-272.e3. doi: 10.1016/j.jpeds.2018.03.011
- **Martinec Nováková, L.,** Horáková, K. & Štěpánková H. (2017) Pokles čichových a chuťových funkcí a kvalita života u normálně stárnoucích osob. *Československá Psychologie* 61(4): 379-395.
- **Martinec Nováková, L.,** Plotěná, D., Havlíček, J. (2017) Age and pubertal status-related differences in reports of perception of personal odours. *Perception* 46 (3-4): 484–497. doi: 10.1177/0301006616686096
- **Martinec Nováková, L.,** Vojtušová Mrzílková, R., Kernerová, A. (2017) Gender differences in influences of temperament on olfactory reactivity and awareness. *Scientific Reports* 7(1): 8920. doi: 10.1038/s41598-017-09231-z
- Bártová, K., Štěrbová, Z., **Martinec Nováková, L.,** Binter, J., Varella, M. A. C. & Varella Valentova, J. (2017). Homogamy in Masculinity-Femininity Is Positively Linked to Relationship Quality in Gay Male Couples from the Czech Republic. *Archives of Sexual Behavior* 46(5): 1349-1359. doi: 10.1007/s10508-016-0931-z
- Štěrbová, Z., Bártová, K., **Martinec Nováková, L.,** Varella, M. A. C., Havlíček, J. & Valentova, J. V. (2017). Assortative mating in personality among heterosexual and male homosexual couples from Brazil and the Czech Republic. *Personality and Individual Differences* 112: 90-96. doi: 10.1016/j.paid.2017.02.036
- **Martinec Nováková, L.** & Vojtušová Mrzílková, R. (2016) Temperamental influences on children's olfactory performance: The role of self-regulation. *Chemosensory Perception* 9(4): 153-173. doi: 10.1007/s12078-016-9216-0
- **Martinec Nováková, L.** & Vojtušová Mrzílková, R. (2016) Children's exposure to odors in everyday contexts predicts their odor awareness. *Chemosensory Perception* 9(2): 56-68. doi: 10.1007/s12078-016-9205-3
- Dama, M., **Martinec Nováková, L.,** Flegr, J. (2016) Do differences in Toxoplasma prevalence influence global variation in secondary sex ratio? Preliminary ecological regression study. *Parasitology* 143(9): 1193-1203. doi:10.1017/S0031182016000597
- **Martinec Nováková, L.,** Štěpánková, H., Vodička, J., Havlíček, J. (2015) Přínos vyšetření čichu pro diagnostiku neurodegenerativních onemocnění. *Česká a slovenská neurologie a neurochirurgie* 78/115(5): 517-525.
- Bezdiček, O., Štěpánková, H., **Martinec Nováková, L.,** Kopeček, M. (2015) Towards the processing-speed theory of activities of daily living in healthy aging: Normative Data of the Functional Activities Questionnaire. *Aging Clinical and Experimental Research* 28(2): 239-247. doi: 10.1007/s40520-015-0413-5
- **Martinec Nováková, L.,** Plotěná, D., Roberts, S. C., Havlíček, J. (2015) Positive relationship between odor identification and affective responses of negatively valenced odors. *Frontiers in Psychology* 6: 607. doi: 10.3389/fpsyg.2015.00607
- Lindová, J., Špinka, M., **Nováková, L.** (2015) Decoding of baby calls: Can adult humans identify the eliciting situation from emotional vocalizations of preverbal infants? *PLoS ONE* 10(4): e0124317. doi: 10.1371/journal.pone.0124317
- **Martinec Nováková, L.,** Havlíček, J., & Roberts, S. C. (2014) Olfactory processing and odor specificity: a meta-analysis of menstrual cycle variation in olfactory sensitivity. *Anthropological Review* 77(3): 331-345. doi: 10.2478/anre-2014-0024
- **Nováková, L.,** Varella Valentova, J., Havlíček, J. (2014) Engagement in olfaction-related activities is associated with the ability of odor identification and odor awareness. *Chemosensory Perception* 7(2): 56-67. doi: 10.1007/s12078-014-9167-2
- Saxton, T. K., **Martinec Nováková, L.,** Jash, R., Šandová, A., Plotěná, D., Havlíček, J. (2014) Sex differences in olfactory behavior in Namibian and Czech children. *Chemosensory Perception* 7(3): 117-125. doi: 10.1007/s12078-014-9172-5
- **Nováková, L.,** Varella Valentova, J., Havlíček, J. (2013) Olfactory performance is predicted by individual sex-atypicality, but not sexual orientation. *PLoS ONE* 8(11): e80234. doi: 10.1371/journal.pone.0080234

- **Nováková, L.**, Bojanowski, V., Havlíček, J., Croy, I. (2012) Differential patterns of food appreciation during consumption of a simple food in congenitally anosmic individuals: An explorative study. *PLoS ONE* 7(4): e33921. doi: 10.1371/journal.pone.0033921
- Croy, I., Negoias, S., **Nováková, L.**, Landis, B. N., Hummel, T. (2012) Learning about the functions of the olfactory system from people without a sense of smell. *PLoS ONE* 7(3): e33365. doi: 10.1371/journal.pone.0033365
- Havlíček, J., **Nováková, L.**, Vondrová, M., Kuběna, A. A., Valentová, J., & Roberts, S. C. (2012) Olfactory perception is positively linked to anxiety in young adults. *Perception* 41(10): 1246-1261. doi: 10.1068/p7244

Vybrané publikace - kapitoly v knihách

- **Martinec Nováková, L.** & Pfaus, J. G. (2024) Mozek a sex: sexuální motivace. In J. Horáček, L. Kesner, C. Höschl, F. Španiel a kol. (Eds.), *Mozek a jeho člověk, mysl a její nemoc* (146-159). Praha: Galén.
- **Martinec Nováková, L.** & Pfaus, J. G. (2024) Sexuální motivace anebo mocné je touhy puzení. In J. Švorcová, Z. Štěrbová, J. Joseph, J. Havlíček, P. Hampl, E. Fulínová (Eds.) *Sex, plození, pohlaví s několika poznámkami o genderu* (159-177). Červený Kostelec: Pavel Mervart.
- **Martinec Nováková, L.** (2019) Integrace smyslových informací: neurální podstata, principy a vývoj. In J. Horský, **L. Martinec Nováková**, V. Pokorný (Eds.), *Antropologie smyslů* (81-102). Praha: Togga.
- **Martinec Nováková, L.** (2019) Interakce (nejen) chemických smyslů: kde jeden končí a jiný začíná? In J. Horský, **L. Martinec Nováková**, V. Pokorný (Eds.), *Antropologie smyslů* (103-112). Praha: Togga.
- **Martinec Nováková, L.** (2019) Chuť: produkt percepčních iluzí a výsledek celoživotního učení. In J. Horský, **L. Martinec Nováková**, V. Pokorný (Eds.), *Antropologie smyslů* (113-130). Praha: Togga.
- **Martinec Nováková, L.** (2019) Vzpomínky časem zaváté, v soustě madlenky znovunalezené: čichová paměť. In J. Horský, **L. Martinec Nováková**, V. Pokorný (Eds.), *Antropologie smyslů* (131-152). Praha: Togga.
- Havlíček, J., & **Martinec Nováková, L.** (2019) Olfaktorické poruchy u pacientů s diabetem. In M. Kvapil (Ed.), *Diabetologie 2019* (305-322). Praha: Triton.
- **Martinec Nováková, L.** (2017) Lidský čich, jeho význam a vývoj. In J. Válka et al. (Ed.), *Nos neschováš aneb Vše o nosu* (67-81). Praha: Grada.
- **Martinec Nováková, L.** (2016) Čich: znovuoobjevený smysl. In J. Horáček, L. Kesner, C. Höschl, F. Španiel a kol. (Eds.), *Mozek a jeho člověk, mysl a její nemoc* (85-94). Praha: Galén.
- **Martinec Nováková, L.** (2016) Chemesthesis. Vůně, nevůně a chemická citlivost. In J. Horáček, L. Kesner, C. Höschl, F. Španiel a kol. (Eds.), *Mozek a jeho člověk, mysl a její nemoc* (95-105). Praha: Galén.
- **Martinec Nováková, L.**, Horáková, K., Štěpánková, H. (2016) Pokles čichových a chuťových funkcí u normálně stárnoucích osob. In H. Štěpánková, R. Šlamberová (Eds.), *Stárnutí* (122-129). Praha: Univerzita Karlova. 3. lékařská fakulta.
- **Nováková, L.** (2014) Faktory přispívající k interindividuálním rozdílům v čichovém vnímání. In J. Horský, L. Hroníková & M. Stella (Eds.), *Natura et cultura I. Antropologická bádání mezi empirií a interpretací* (55-70). Praha: Togga.